BM'ye göre 'Yeni Yeşil Anlaşma' dünya ekonomisini kurtarabilir

Geoffrey Lean, Environment Editörü

Pazar, 12 Ekim 2008

Önde gelen ekonomistler ve Birleşmiş Milletler liderleri, milyonlarca iş alanı yaratacak, dünya ekonomisini canlandıracak, yoksulluğu ve çevresel zararı engelleyecek "Yeni Yeşil Anlaşma" üzerinde çalışıyorlar. Bilindiği gibi Büyük Ekonomik Buhran'dan bu yana finansal piyasalar derin bir kriz içindeler.

Gelecek hafta Londra'da resmi olarak start verilecek olan bu iddialı plan yeni Amerikan başkanı da dahil olmak üzere dünya liderlerinden dünya ekonomisini desteklemek için 'finans ve konut' alanında yaratılan spekülasyonlara karşı yapılan yatırımlardan uzaklaşarak doğal kaynakların iyileştirilmesine yönelik yeni iş imkanları yaratılması konusunda destek olmasını isteyecek.

Plan, liderleri kısıtlı bir büyümeden uzak olarak, arkasında küresel çevreyi iyileştirmeye yönelik acil bir ihtiyaç olduğu konusunda itici bir güç olacağına ikna etmeyi amaçlamaktadır.

Birleşmiş Milletler Çevre Programının (UNEP) öncülüğünü yapacağı bu projede merkez olan Yeşil Ekonomi İnisiyatifi, 1930'lardaki ekonomik buhranı sona erdirerek dünya ekonomisinin yeniden kurulmasını sağlayan Franklin Roosevelt'in Yeni Anlaşma'sından esinleşmişlerdir.

Bu proje, serbest ekonomi ve banka sistemlerinin düzensiz aşırılıklar nedeniyle çökmesinden sonra finansal pratiklerin yanı sıra yoksullara iş sağlamayı öngörüyor.

Alman, Norveç hükümetleri ve Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen bu milyon dolarlık yatırımı, 2006'da yapılan G8 zirvesindeki ekosistemin ekonomik değeri dahilinde dünya liderleri tarafından görevlendirilen çalışma grubu ortaya koymuştur. Dünya sadece bir değil, birbirine bağlı 3 kriz içindedir. Bunlar gıda, yakıt çatırdamalarının beraberinde şiddetli finansal krizlerdir.

Artan hububat ve petrol fiyatları konusunda uzun dönem refahını korumayı düşünmeden kısa dönemli, kaynakların tüketimine yönelik ekonomik öncelikler yaratıldı. UNEP'a göre son çeyrek yüzyıldır dünya iki kat büyüdü fakat bu büyüme sırasında gıda, su, enerji ve temiz hava sağlayan doğal kaynakların yüzde 60'ı ciddi bir şekilde tüketildi.

UNEP Direktörü Achim Steiner, araştırmalara göre her yıl ormanlara verilen zarar nedeniyle dünyanın 2,5 trilyon doların üzerinde bir değerde su elde etme, erozyonu önleme, havayı temizleme, yağış üretme ve küresel ısınmayı azaltma servislerinden mahrum kaldığını belirtmektedir. Diğer yandan global krizin maliyetinin totalde 1,5 trilyon dolar olduğunu söylemektedir.

"Gezegenin bize sunduklarını geçmişte zorlamadıysak şu anda zorluyoruz," diye ekliyor. "Eğer bu şekilde devam edersek bugünkü kriz yarın olacak olana kıyasla hafif kalacaktır."

Yön değiştirip 'yeşil büyüme'ye konsantre olmak gerek diye ekliyor. Bu tür bir felaketi engellemese de dünya ekonomisi için kurtuluş olur. "Yeni, yeşil ekonomi büyümenin yeni motoru olabilir, dünyayı refah düzeyine ulaştırabilir. Bu dünya ekonomisinin büyümesinde daha sürdürebilir ve usta bir yoldur.

"Şu anda kriz içinde bulunan 20. yy. ekonomisi finansal sermaye tarafından idare edilir. 21. yüzyıl ekonomisi ise özellikle dünyadaki en fakir insanların ihtiyacı olan sürekliliği sağlanabilen iş ve sermayeyi sağlayacak olan dünyanın gelişen doğal kaynaklarının dayandırılacaktır."

Örneğin, karbondioksiti absorbe eden ormanları, toprağı tahrip edip daha sonra bu işi yapmak için pahalı teknolojiler geliştirmek yerine onları koruyarak yapılan yatırımın daha anlamlı olduğunu söylemektedir.

Dünya pazarında şimdiden $1,3 trilyon yer kaplayan çevresel ürünlerin ve servisin gelecek 12 yılda ikiye katlanması ve artması beklendiğini işaret eder. "Çevresel gelişim için artan küresel talebe önem vermek için çok büyük bir fırsat var ve bu durum acil olarak ihtiyaç duyulan ekonomik büyümeye, iş alanları yaratmaya ve yoksulluğun azalması için itici kuvvet olamaya dönüştürülebilir."

Mr. Steiner, 22 Ekim Çarşamba günü Londra'da, doğal kaynaklar sistemlerini geliştirmeye konsantre olarak, büyümeyi hızlandıracak ve iş imkanları sağlayacak yenilenebilir enerji ve diğer yeşil teknoloji alanındaki üç projenin duyurusunu yaparak ve şu anda var olan örnekleri vererek inisiyatifi hayata geçirecek.

Örneğin, Meksika'nın 1,5 milyon insanı orman yetiştirmek ve idaresi için işe aldığını, Çin'in sadece bir kaç yıl içinde hiç yoktan nasıl dünyanın en büyük solar enerji endüstrisini

yarattığını, Almanya'nın yenilenebilir enerji alanında dünyanın en geri kalmışı iken insanlara evlerine bu sistemleri inşa etmeleri için sunduğu çekici teşviklerle nasıl lider durumuna geldiği anlatılacak.

İnisiyatifin lideri olan Hollanda Bankası'nın Küresel Pazar Merkezi başkanı, Pavan Sukhdev şöyle diyor. "Yüz milyonlarca iş yaratılabilir. Sorgusuz, çelik ve araba endüstrisi gibi benzeri geleneksel endüstriler bunu sağlayamaz değil fakat bu gerçekten çok büyük bir iş olanağı"

Çeviri: Belma Beyaz